

Täysistunto

Keskiviikko 7.12.2016 klo 14.02—0.46

16. Hallituksen esitys eduskunnalle yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 176/2016 vp

Lakialoite LA 68/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

23.04 **Timo Harakka sd:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät kollegat! Kävimme tästä niin sanotusta yrittäjävähennyksestä hyvän keskustelun ensimmäisen käsittelyn yhteydessä, joten en käytä tässä yhteydessä kovinkaan pitkää puheenvuoroa. Erityisesti haluan kuitenkin korostaa sitä, että pienyrittäjien ja keski suurtenkin yritysten asia on varmasti tässä salissa kaikille tärkeä.

Olen pannut merkille sen, että erityisesti opposition edustajien motiiveja koko ajan arvostellaan silloin, kun käytämme meille kuuluvaa velvollisuutta lojaalina oppositiona koettaa osoittaa niitä sudenkuoppia ja mahdollisia tarkoittamattomia virheitä, joita tähänkin esitykseen kosolti sisältyy. Erityisen pahoillani olen siitä, että tämä valtiovarainvaliokunnan mietintö on kovin suppea ja sivuuttaa monet keskeiset asiantuntijakuulemisissa esiin tulleet seikat. Sillä on akateemista mielenkiintoa ja sillä on myöskin tulevaisuuden tutkijoille ja päättäjillekin sinällistä arvoa, että mietintö on huolellisesti ja monipuolisesti laadittu. Siksi olemme yrittäneet tehdä parhaamme oppositiossa laatiaksemme seikkaperäisemmän vastalauseen, jossa kerromme, miksi yrittäjävähennyksen perusteet ovat väärät, miksi se ei kannusta siihen, mihin sen pitäisi kannustaa, ja luonnollisesti sen, että yli 120 miljoonan euron investointi, verotuottojen menetys, kohteeseen, josta ei ole nähtävissä havaittavia työllisyyden ja kasvun vaikutuksia, on tässä taloudellisessa tilanteessa vähintäänkin vastuuton.

Täällä salissakin on moneen kertaan toisteltu tätä ajatusta, että kun yhteisöveroa laskettiin 20 prosenttiin, niin olisi jollakin tavalla oikeudenmukaista ja sillä tavoin perusteltua myöskin laskea elinkeinonharjoittajien, henkilöyhtiöiden ja siinä sivussa tietenkin myös maatalousyrittäjien ja totta kai myös vielä metsänomistajien verotusta vastaavalla tavalla. Kuitenkin hallituksen esityksestä käy aivan selkeästi ilmi se, että tähän yrittäjävähennykseen oikeutettujen suuri, ylivoimainen valtaenemmistö verotetaan ansiotuloveron mukaan, ja kun 90 prosenttia ammatinharjoittajista verotetaan ansiotuloveron mukaan, niin, kuten olen tänään jo pariin otteeseen salissa sanonut, ansiotulon veron keventäminen on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

heille se ehdottomasti paras asia, jonka hallitus on heille antanut, ja tämä yrittäjävähennys ei tule tuottamaan juuri minkäänlaista hyötyä. Hallituksen esityksestään käy ilmi, että tähän vähennykseen oikeutettujen mediaanitulo on alle 10 000 euroa vuodessa — alle 10 000 euroa vuodessa — tätä ei voi nyt verrata mihinkään osakeyhtiömuotoiseen toimintaan, vaan tämä on pienyrittämistä, yksinyrittämistä, mikroyrittämistä, sen kanssa taistelemista, että jonkinlainen toimeentulo saadaan aikaan. Kaavamaisesti laskien tämä 5 prosentin vähennys johtaa siihen, että käteen jää kuukaudessa 10 000 euron vuosituloilla siis 3 euroa 20 senttiä. Se on Helsingissä bussilipun hinta. Tämä ei liene se suuri ilmapiirin muutos saatikka työllistämiseen tai yrittämiseen kannustava kannustin, mitä hallitus on ajatellut.

Sen sijaan tämän esityksen tulonjakovaikutukset, kuten on moneen kertaan todettu, johtavat siihen, että euromääräisesti ylivoimainen valtaosa päättyy kahteen ylimpään tuloluokkaan, joissa tämän huojennuksen tarve ei ole niin ilmeinen. En toista tässä nyt näitä ammattiryhmiä, jotka tässä erityisesti hyötyvät — tuhansia, jopa kymmeniätuhansia euroja lisää käteen jäävää tuloa vuosittain — mutta totean, että niitä yhdistää sellainen seikka, että kyseessä on korkean ammattiosaamisen harjoittamista yhtiömuotoisena. Varsinaista yrittäjäriskiä ei tässä kanneta, jolloin sekään ajatus, että edes näitä suurituloisia, joita tämä yrittäjävähennys tulee hyödyttämään, kannustettaisiin yrittämään taikka toisia pyrkimään tämän yrittäjävähennyksen innostamana näille aloille, ei tule toimimaan. Itse asiassa kannustimet menevät aivan väärinpäin: riskitön yrittäminen tulee kaikkein kannustetuimmaksi.

Näin ollen ainoa järkevä johtopäätös tällaisesta esityksestä — joka haaskaa valtion varoja auttamatta pienyrittäjiä, näitä kuuluisia suutareita, fysioterapeutteja, siivoojia ja vastaavia, ja koituu täysin väärin kannustein niitten hyväksi, jotka eivät tätä lahjaa tarvitse — on hylätä tämä laki, mikä onkin esityksemme.

Lisäksi esitämme hyväksyttäväksi kaksi lausumaa, jotka korostavat sitä, millä tavalla aidosti tämän yrittäjävähennyksen sijaan autettaisiin pieni- ja keskituloisia yrittäjiä. Siis huomattavaa: nämä ovat parempia ja aidosti pienyrittäjille suunnattuja toimenpiteitä.

"1. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin pienyrittäjiä hyödyttävän ensimmäisen työntekijän palkkauskulujen lisävähennyksen valmistelemiseksi." Kuten on esitetty lakialoitteessa 107/2016.

"2. Eduskunta edellyttää, että hallitus hakee neuvoston direktiivin (2006/112/EY) 395 artiklan mukaista poikkeuslupaa yritysten arvonlisäverovelvollisuuden alarajan nostamiseksi 10 000 euron liikevaihdosta 30 000 euron liikevaihtoon."

23.11 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on kiinnostava hallituksen esitys yrittäjävähennyksestä. Olemmekin tässä salissa jo keskustelleet sen monista puolista, ja tarkalleen ottaen tiivistäisin sanomani neljään kohtaan:

Ensinnäkin yrittäjävähennystä on perusteltu sillä, että tämä 123 miljoonan euron verotulonmenetys olisi perusteltu sanottavilla työllisyys- ja kasvuvaiikutuksilla. Tosiasiassa, kun hallituksen omaa esitystä katsotaan, selviääkin, että ensinnäkin yrittäjävähennys on ristiriidassa hallituksen oman verotuksen kärkihankkeen kanssa, jossa lähtökohtana on ollut laaja veropohja ja matalat verokannat. Tältä osin esitetään käsittelyyn nyt mallia, jossa vain osa tulosta olisi veronalaista, ja tämä tietysti mallina on erittäin poikkeuksellista, eli käytännössä kaikesta tulosta vain osa olisi veronalaista. Toiseksi hallituksen esitys lähtee siitä, että se on merkittävä veroetu vain joillekin. Kun katsotaan näitä tulonjakovaikutuksia, niin huomataan, että sitä todellista kasvua syntyy tästä esityksestä vain kahdessa ylimmässä desiilissä eli niissä ylimmissä luokissa, joihin tämä yrittäjävähennys kohdistuu mer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

kittäväällä tavalla. Nämä jo kertovat siitä, että tämä esitys on vastuuton tällaisessa ajassa, jossa aidosti kaikki käytettävissä oleva liikkumavara pitäisi käyttää kasvun ja työllisyyden tukemiseen, sellaisiin konkreettisiin toimiin, joissa työllisyysvaikutukset ovat kiistattomia. Nyt tässä tapauksessa hallitus itsekin myöntää, että todellisia työllisyys- ja kasvukanustimia ei synny.

Mietinnön mukainen kanta on se, että valiokunta tunnustaa — siis myös hallituspuolueiden kansanedustajat tunnustavat — että työllisyysvaikutuksista on esitetty erisuuntaisia näkemyksiä. Siis myönteisiä työllisyysvaikutuksia ei pidetä todennäköisinä eikä kasvuvaiikutuksia millään tavalla merkittävinä. Moni kysyy, miksi hallituksen esitys itsekin lähtee siitä, että kasvuvaikutuksia pidetään "mahdollisina". Kyllä yleensä kun eduskunnassa käsitellään isoja lakiesityksiä, joilla haetaan kasvu- ja työllisyyspanostuksia, silloin kerrotaan, kuinka monta työpaikkaa lisääntyy. Tässä tapauksessa on jo selvinnyt, että yrittäjävähennys on väärä ja kallis keino uusien yritysten ja uuden kasvun luontiin. Näin toteavat myös valtiovarainministeriön omat asiantuntijat, jotka ovat ihan suoraan myöskin todenneet, että tällä vähennyksellä saavutettavat yritystoiminnan kasvuvaikutukset ovat vähäisiä.

Arvoisa puhemies! Toiseksi tätä esitystä on perusteltu sillä, että tällä voitaisiin korjata edeltävällä hallituskaudella tehtyjä ratkaisuja, jotta saataisiin eri yritysmuodot verotuksellisesti samanarvoiseen asemaan. Jo viime käsittelyssä, ensimmäisen käsittelyn aikana, kävimme hyvin tarkkaan läpi sitä, millä tavalla eri yhtiömuodot ovat eri asemassa ja millä tavalla tämä esitys sitten laittaisi nämä yhtiömuodot edullisempaan asemaan. Tosiasiassa on hyvä todeta, että yhtiömuotojen verotusta ei voi verrata nykyisinkään keskenään eikä edes tämän esityksen jälkeen keskenään, koska monet yksityiset elinkeinonharjoittajat ja henkilöyhtiöt ovat jo tällä hetkellä hallinnollisilta vaatimuksiltaan hyvin eriarvoisessa asemassa kuin yhteisöveronmaksajat, eli tältä osin osakeyhtiöiltä edellytetään paljon raskaampia hallinnollisia vaatimuksia. On myös mahdollisuuksia tehdä monenlaisia varauksia, ja tältä osin voidaan todeta, niin kuin hallituksen esityskin toteaa, että eri yritysmuodoissa on eri veropohja ja näin ollen verotuksessa ei voida saavuttaa täyttä tasapuolisuutta järjestelmän rakenteita muuttamatta.

No, nyt on kuitenkin ihmeellistä se, miksi täällä salissa perustellaan tätä epäoikeudenmukaista, kasvuvaikutuksiltaan olemattomaksi jäävää yrittäjyysvähennystä erityisesti juuri tällä samanlaisuudella ja tasapuolisuudella, että veroratkaisun osalta nämä yritysmuodot olisivat sitten paremmassa asemassa, kun näin siis tosiasiallisesti ei ole. On harhaanjohtavaa väittää, että yhteisöveron alennus olisi johtanut osakeyhtiövoiton verotuksen alentumiseen. Tästäkin viimeksi kävimme varsin pitkän keskustelun, ja on hyvä todeta vieläkin, että vain murto-osalla elinkeinonharjoittajista ja henkilöyhtiöistä verotus on tosiasiallisesti kiireämpää, ja koska se edellyttää täyttä pääomatulo-osuutta ilman palkkamenoista tehtävää varausta, niin tämä epäkohta voi tosiasiallisesti koskea vain niitä erityisen hyvätuloisia yrittäjiä. Näin kaikki kiertyy takaisin siihen, että on kysymys hyvin harvalukuisille yrityksille tarjotusta edusta.

Arvoisa puhemies! Sitten päästäänkin siihen kiinnostavimpaan eli siihen, ketä tämä yrittäjävähennys sitten koskee. Nyt tässä tilanteessa on jo käynyt selville, että yrittäjävähennys ei kohdistukaan pienituloisiin yrittäjiin. Olemme tilanneet eduskunnan laskentapalvelusta laskelmat, ja onkin osoittautunut, että tosiasiassa tämä yrittäjävähennys palkitsee erittäin kohtuuttomalla tavalla juuri suurituloisia yrittäjiä. Sen kannustinvaikutukset ovat siis kohtuuttomat paitsi euromääräisesti myös prosentuaalisesti. Tältä osin on hyvä katsoa hal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

lituksen omaa esitystä, jonka sivulla 15 todetaan suoraan, että nämä muutokset lisäävät merkittävästi tuloeroja Gini-kertoimella mitattuna, koska verojen kevennys kohdistuu "voimakkaammin harvalukuisiin suurituloisiin yrityksiin ja niiden omistajiin kuin runsaslukuisiin pienituloisiin yrityksiin ja niiden omistajiin". Kyllä me joudumme täällä kysymään: miksi kahteen ylämpään desiiliin päätyy 60 prosenttia yrittäjävähennyksen edunsaajista? Siis 75 miljoonaa käytettäisiin tähän. Kyllä voi moni sanoa, että tämä on epäoikeudenmukainen jo lähtökohdiltaan.

Mitä tulee sitten käteen jäävään euromäärään — siitäkin on käyty hyvää keskustelua täällä — niin tosiasiaa tämä esitys paljastaa myös sen, että yrittäjävähennykseen oikeutettujen mediaanitulo on alle 10 000 euroa, jolloin me ymmärrämme, että se todellinen vähennys, joka saataisiin, jää kuukaudessa laittoman pieneksi. Tältä osin voidaan todeta, että kun vielä otetaan huomioon se, että suurin osa näistä edunsaajista on tosiasiallisesti ansiotuloverotuksen piirissä, niin silloin heille parempi kannustin olisi ollut huomioida ansiotuloverotuksen puolella kannustin yrittäjyyteen.

Arvoisa puhemies! Lopetan siihen, että totean, että sosialidemokraatit ovat tosissaan yrittäjyyden kannustamisen puolella. Yrittäjävähennyksen näkökulmasta totean, että me emme kannata tätä yrittäjävähennystä, sen vuoksi että tällä samalla rahalla — joka käytettäisiin yrittäjävähennykseen ja näihin muihin isoihin vähennysetuihin, niin sanottuun metsälahjavähennykseen ja perintö- ja lahjaverotuksen kannustimeen, kun nämä kaikki kolme otetaan huomioon — me saisimme moninkertaisesti erityyppisiä kasvu- ja työllisyysvaikutuksia luotua.

Tältä osin on tärkeä todeta, että yrittäjävähennyksen sijasta haluaisimme kannustaa työllisyyteen ja kasvuun niin, että antaisimme mahdollisuuden ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkauskulujen lisävähennysoikeuteen, josta olemme myös tehneet lakialoitteen edustaja Harakan ensimmäisellä allekirjoituksella. Se on siis meidän vaihtoehtomme. Ja toinen vaihtoehto on tämä arvonlisäverovelvollisuuden alarajan korottaminen 10 000 eurosta 30 000 euron liikevaihtoon.

Näin ollen totean, arvoisa puhemies, että kannatan edustaja Harakan hylkäysehdotusta ja hänen tekemiään lausumaehdotuksia tämän asian käsittelyssä.

23.22 Touko Aalto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Pidän nyt tämän puheen omalta paikaltani, koska kaikki keskeinen ja olennainen on sanottu jo lähetekeskustelun yhteydessä ja ensimmäisen käsittelyn yhteydessä. Tuntuisi hieman hupsulta käydä nämä samat identtiset puheenvuorot ja keskustelut uudestaan.

Olennainen asia on se, että suurin osa työpaikoista toki syntyy pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, ja koko eduskunnan yhteisenä tavoitteena on varmasti se, että teemme kaikkemme sen eteen, että pienet yritykset ennen kaikkea pärjäisivät paremmin tässä maassa. Kysymys on nimenomaan siitä, miten tuota tavoitetta parhaiten toteutetaan. Vihreät antaisi määräaikaisen hyvityksen työntekijän palkan sivukuluista niille, jotka palkkaavat ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän. Näin tuo tuki kohdistuisi suoraan työllistämistoimeen. Yrittäjävähennyksen osalta laittaisimme 50 000 euron katon.

Jos tahtoo kaiken tässä salissa yrittäjävähennyksestä käydyn keskustelun kiteyttää johonkin, niin sen voi sanoa näin, että hallituksen esityksessä yrittäjävähennyksestä parturikampaaja saa bussilipun ja rikkaimmat elinkeinonharjoittajat auton.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

Tästä syystä teen vihreiden vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen, joka kuuluu seuraavasti: "Eduskunta edellyttää, että hallitus täydentää esitystään asettamalla yrittäjävähennykselle 50 000 euron katon." — Kiitoksia.

23.24 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Yrittäjävähennyksen tavoite yrittäjyyden tukemisesta on erittäin kannatettava. Vaikka hallituksen tavoite on oikea, ei samaa voi sanoa sen valitsemasta keinosta.

Yrittäjävähennys on kallis, tehoton ja huonosti kohdentuva. Yrittäjävähennyksen hinta, yli 120 miljoonaa, on suuri suhteessa sen vaikutuksiin, jotka hallituksen esitykseen sisältyvien vaikutusarvioidenkin mukaan olisivat epävarmoja ja vaatimattomia.

Esitys myös lisäisi tuloeroja, sillä siitä hyötyisi lähinnä yrittäjien suurituloisin, pieni vähemmistö. Yli 40 prosenttia eli 53 miljoonaa euroa veronkevennyksistä kohdistuisi ylimpään tulokymmenyksen ja jo selvästi yli puolet eli 73 miljoonaa euroa kahteen ylimpään tulodesiiliin. Tavalliselle pienyrittäjälle hyödyt jäisivät taas vaatimattomiksi. Neljällä viidestä henkilöyhtiöstä vuotuinen tulo jää alle 30 000 euron, ja heitä tämä ei juuri hyödyttäisi. Hallituksen arvion mukaan on mahdollista, joskin epävarmaa, että maltillista kasvua voisi tapahtua lähinnä yli 100 000 euron tulosta tekevissä henkilöyrittäjissä, joita on noin 5 000. Yrittäjävähennys siis kaventaisi veropohjaa ja myös monimutkaistaisi tarpeettomasti verojärjestelmää. Erilaisten tulojen verotus eriytyisi toisistaan yhä enemmän.

Lisäksi on huomioitava, ettei henkilöyrittäjien verotus pääsääntöisesti ole sen epärealistista kuin osakeyhtiöidenkään. Kuten hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, valtaosa pienyrityksen tuloksesta verotetaan ansiotulona. Elinkeinonharjoittajilla keskimäärin yli 90 prosenttia ja henkilöyhtiöiden osakkailla noin 77 prosenttia tuloksesta verotettiin ansiotulona verovuonna 2014. Ansiotulojen verotus on kevyttä matalalla ja keskisuurilla tulotasoilla, joille pienyritykset valtaosin sijoittuvat. Pienen tulonmuodostuksen ja siihen liittyvän kevyen ansiotuloverotuksen takia pienyritysten verotus on nykyisin selvässä valtaosassa tapauksista yhtiöverokantaakin eli 20 prosenttia kevyempää. Ehdotetusta vähennyksestä hyötyisivät euromääräisesti eniten harvalukuiset suurituloiset yritykset, joiden yritystoiminnan tuottama tulo verotetaan suureksi osaksi ansiotulona. Myös suurituloiset yritykset, joiden tulo verotetaan pääosin pääomatulona, hyötyisivät.

Arvoisa puhemies! Verotuksellisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta on syytä huomioida myös se valiokunnan kuulemisissa esiin tuotu seikka, että henkilöyhtiöillä ja maatalousyrittäjillä on käytössään erilaisia tuloksentasauskeinoja, kuten toimintavaraus, maatalousyrittäjän tasausvaraus sekä metsätalousyrittäjän menovaraus ja metsävähennys, jotka osaltaan kompensoivat hallituksen esityksen perusteluissa mainittua eroa osakeyhtiöiden ja muiden elinkeinonharjoittajien veroasteissa. Veroasteiden vertailussa tuleekin huomioida myös nämä veropohjien erot.

Viimeisien vuosikymmenten aikana valtaosa uusista työpaikoista on syntynyt pk-yrityksiin ja erityisesti pienimpiin, alle viiden henkilön yrityksiin. Pienyrittämisen helpottaminen ja ensimmäisen työntekijän palkkauksen tukeminen näkyvät siten myös työllisyystilastoissa, joten yrittäjävähennyksen sijaan tulisikin yrittäjyyden tukemiseksi ja erityisesti pieni- ja keskituloisten yrittäjien aseman parantamiseksi toteuttaa mieluummin seuraavat toimet: arvonlisäverovelvollisuuden alarajan tuntuva korottaminen, ensimmäisen työntekijän palkkausta helpottava automaattinen palkkatuki sekä työttömyysturvan, pienimuotoisen yrittämisen ja palkkatuen yhteensovittamisen helpottaminen esimerkiksi yhdistelmävakuutuksen avulla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

Näillä perusteilla esitän vasemmistoliiton vastalauseen 3 mukaisesti lakiehdotuksen hylkäämistä sekä vastalauseen mukaista lausumaa.

23.28 Matti Semi vas: Arvoisa rouva puhemies! Tällä yrittäjävähennyksellä kevennetään veropohjaa ja toisaalta käy niin, että itse asiassa tämä ei helpota kaikkein pienimpien yritysten asemaa vaan lisää pienyrittäjän ja hyvin menevien, vähän suurempien yritysten eriarvoisuutta. Lisäksi on huomioitava se, ettei tässä muutoksessa tapahdu minkäänlaista normienpurkua, sillä tämä muutos monimutkaistaa myös verojärjestelmää.

Tällä perusteella kannatan edustaja Hanna Sarkkisen tekemää esitystä.

23.29 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Meillä on hallitus, joka nyt todella teoilla kannustaa ja edistää yritystoimintaa. Maksuperusteinen arvonnisävero, perhekustannusten tasaus, kilpailukyky sopimus ja tämä yrittäjävähennys ovat konkreettisia toimenpiteitä, jollaisia ei ole nähty vuosikymmeniin suomalaisessa yhteiskunnassa. Monia muitakin toimenpiteitä muun muassa sääntelyn purkamisen osalta on toteutettu. Samalla toteutetaan oikeudenmukaisuutta ja edistetään yritteliäisyyttä ja työllisyyttä.

Tämä yrittäjävähennys kannustaa pk-yrityksiä kasvamaan, saamaan enemmän yrittäjävähennystä, ja näin ollen se kyllä parantaa yritystoiminnan harjoittamisen edellytyksiä ja sitä kautta tuo takaisin niitä verotuloja, mitä menetyksiä tämä nyt alussa tuottaa. Edellisen hallituksen aikana 900 miljoonaa annettiin veronkevennyksiä, vain suurituloisille osakeyhtiöille. Tässä uudistuksessa nähdään myös pienten yritysten arvo ja sitä halutaan kannustaa ja edistää. Mietinnön mukaan tällä on vaikutuksia yritystoiminnan harjoittamiseen ja sitä kautta myös työllistämiseen. Tämä on hyvä esitys, jota on ilo kannattaa.

23.31 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Yrittäjävähennys on ollut kristillisdemokraateilla pitkään meidän vaaliohjelmisamme, ja olemme tyytyväisiä, että se nyt vihdoin toteutuu, ja erityisesti nimenomaan juuri sen takia, että yhtiömuoto ei saisi olla se, mikä asettaa nämä yritykset erilaiseen asemaan. Niin kuin tuossa edustaja Kankaanniemi totesi, viime kaudella toteutettiin yhtiöveron alennus, joka koski osakeyhtiöitä, ja henkilöyhtiöt ja toiminimet eivät silloin saaneet tätä voisi sanoa verotukea, jota kuitenkin nimenomaan juuri nämä yritykset kaikkein eniten tarvitsisivat, jos ajatellaan näitten yritysten toimintaa ja sitä, minkälaisilla toimialoilla ne toimivat. Siinä mielessä tätä hallituksen esitystä voi kannattaa. Tietysti näitä työllisyysvaikutuksia on vaikea arvioida, eikä niitä pidä varmasti lähteä sillä tavalla liioittelemaan, mutta näinä aikoina juuri nämä pienet toiminimi-yhtiöt ja henkilöyhtiöt mielestäni kyllä ovat ansainneet kaiken selkään taputuksen ja toivon tuksen sille, että nämä yritykset pärjäisivät paremmin ja saisivat enemmän liikevaihtoa ja lähtisivät kasvamaan. On aivan selvää, että silloin kun pohditaan sitten esimerkiksi näitä työllistämisen kustannuksia, varmasti nämä ensimmäisen työntekijän erilaiset sivukuluvähennysjärjestelmät ja vastaavat ovat senttyylisiä, joita tässä salissa pitäisi kyllä ihan yhtenä rintamana olla viemässä eteenpäin. Uskon, että nimenomaan ne isommat työllisyysvaikutukset löytyvät siltä puolelta. Mutta ei tätäkään pidä vähätellä, ja kyllä pidän tärkeänä, että tämä oikeudenmukaisuusnäkökulma tässä toteutuu.

23.33 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Vasemmisto-oppositio on tänäänkin kritisoinut voimakkaasti useimpia hallituksen tekemiä esityksiä, joilla työnteon ja yrittämisen kannusteita kohennetaan merkittävästi. Tänään käsittelyssä on ollut jo muun muassa hallituk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

sen esitys tuloverolaiksi ja sen sisältämät tuloveroalennukset, jotka kohentavat tavallisen palkansaajan ostovoimaa merkittävästi. Jo aiemmin täällä salissa on päätetty muun muassa maksuperusteisen arvonlisäveron käyttöönotosta pienimmissä yrityksissä. Kyseistä lakiuudistusta ovat kiitelleet laajasti muun muassa yrittäjäjärjestöt. Vielä yhden seikan mainitakseni: muun muassa päivähoitomaksuja alennetaan merkittävästi yksinhuoltajaperheissä, mikä parantaa kannusteita työn vastaanottamiseen.

Arvoisa puhemies! Yksinään mikään toimenpide ei varmastikaan tule ratkaisemaan yhteiskuntaamme piinaavaa työllisyysongelmaa, mutta yhdessä hallituksen työllisyyttä kohentavat toimenpiteet antavat erinomaiset mahdollisuudet työpaikkojen synnylle ja vuosikausia kestäneen lamakauden päättymiselle.

Arvoisa puhemies! Yrittäjävähennys vaikuttanee sitä kohtaan esitetystä voimakkaastakin kritiikistä huolimatta varsin myönteisesti yrittäjätoiminnan jatkamiseen ja laajentamiseenkin monessa tapauksessa, kun yrittäjän käteenjäävät tulot lisääntyvät. Myös uusien työntekijöiden palkkaamisen kannusteet kasvavat, kun yrityksen laajentuessa ja tulojen kasvaessa aiempaa suurempi osa tuotoista jää yrittäjälle.

Hallituksen esityksen mukainen yrittäjävähennys, johon ei sisälly vihreiden esityksen mukaista kattoa, on mielestäni selkeä ja myös siltä osin kannatettava, kuten muutkin hallituksen hyvät ja yrittäjämyönteiset lakiesitykset. Ne lisäävät työllisyyttä ja tuovat valtiolle ainakin jonkin verran verotuloja, jotka kompensoivat veronkevennysten verotaloudellisia vaikutuksia.

Arvoisa puhemies! Kiitän lopuksi kristillisdemokraatteja rakentavasta oppositiopolitiikasta.

23.35 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Itse myös yhdyn noihin edustaja Savion kiitoksiin liittyen tuohon kristillisdemokraattien hyvään ymmärtämiseen yrittäjyydestä ja sen merkityksestä. Tälläkin lakiesityksellä yrittäjien tilannetta parannetaan. Aikanaan yhteisöveron lasku 20 prosenttiin oli osoitus siitä, että kaikkia yrityksiä ja yhtiömuotoja ei kohdeltu siinä mielessä tasavertaisesti, miten etuja sai. Täällä on otettu esille se, voiko eri yhtiömuotoja verrata. Totta kai niitä voi verrata, ja niitä pitääkin verrata. Siksi yrittäjät miettivät kohdallaan, mikä yhtiömuoto heille ja heidän toiminnalleen olisi kaikkein paras, kätevin ja helpottavin, ja on selvä, että niissä on muun muassa erilaisia verotuksellisia ratkaisuja. Tätä vartenhan Suomessa on eri yhtiömuodot tarjolla.

Tämä hallitus on tehnyt hyviä esityksiä. Täällä on tullut esiin maksuperusteinen alv ja sitten tämä yrittäjävähennys. Kaikki tämäntyyppiset työntekoon kannustavat muodot ovat minusta erittäin perusteltuja, ja niillä on pitkällä aikavälillä työllisyyttä parantava vaikutus.

Toki ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on iso kynnys pienyrittäjälle. Siinä, millä sitä kynnystä pystytään madaltamaan, varmaan kaikki toimenpiteet ovat tärkeitä. Täällä on esitetty oppositiosta, että se on se heidän ratkaisunsa. Kysynkin, kuinka monta työpaikkaa sillä tarjotaan, kun täällä muun muassa edustaja Kiuru sanoi, että ei hallituksen esityksessä kerrota, kuinka monta työpaikkaa tämä tuo. Montako työpaikkaa opposition esitys tuo? Kertokaa minulle se lukema.

23.37 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Aallon tekemää vastalauseen numero 2 mukaista lausumaehdotusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

23.37 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Kymmeniätuhansia — jos näin tässä heti vastataan kysymykseen.

Opposition ehdotukset perustuvat yleensä siihen, että meillä on jotakin tuntumaa siihen, mistä me puhumme — ei toiveiden tynnyristä, vaan kyllä ihan realiteettia on olemassa. Vasemmistoliitosta on esitetty nimenomaan sitä, että parannetaan yritysten mahdollisuuksia palkata ensimmäinen työntekijä taikka yleensäkin työntekijä, joka on työn, ja yhtenä esimerkkinä opposition innovatiivisuudesta on se, että olemme tuoneet esille mahdollisuuden, että yritykset saavat ensimmäistä vierasta työntekijää palkatakseen niin sanotusti tuplavähennysoikeuden, joka sekin tietysti kohdentuu juuri tässä yritys kentässä erittäin vaikeasti niin, että pitää olla tulosta, ennen kuin voi vähentää. Ja jos tässä sanotaan, että yritysten erilaisuutta verotuksellisesti on helppo arvioida, niin ei todellakaan ole. Tätä toimenpidealoitetta valmistellessani törmäsin juuri siihen, kuinka mahdottoman vaikea on meidän yritysverokanta ja tavallaan se, onko henkilöyritys, onko toiminimi vai onko osakeyhtiö. Tuon oman toimenpidelakialoitteeni vein ministeri Lindströmille ja Vehviläiselle nähtäväksi, että tulisi tämmöinen tuplaoikeus vähentää ensimmäisen vieraan työntekijän palkkaamisen kulut täysimääräisesti ensimmäisenä palkkaamisvuotena. (Markku Pakkasen välihuuto) — Kyllä, eli kun nykyisellään palkkakustannukset voidaan vähentää tuloksesta, niin luotaisiin mahdollisuus, että ne voidaan ensimmäisenä vuonna tällaisessa yrityksessä vähentää tuplasti. Teetätin tästä laskelmat eduskunnan tietopalvelussa. Suomen Yrittäjien silloinen toimitusjohtaja, perussuomalaisten tämänhetkinen talousvaliokunnan puheenjohtaja sekä riihimäkeläinen terästeollisuuden toimitusjohtaja kävivät sen arvioimassa ja totesivat, että tämä olisi erittäin hyvä ja varsinkin, kun se olisi ollut kustannustehokas. Voin sen edustaja Pakkaselle toimittaa oikein lahjapaketissa näin joulun merkeissä.

Mutta tässä hallituksen esityksessä on hyvä tahto. Se on erinomaista. Näiden kahden hallituksen olisi pitänyt istua yhtä aikaa, niin viime kauden kuin tämän kauden, jotta tämä yritysverotuksen kannustavuus olisi pystytty yhteensovittamaan. Yhteisövero ja nyt tässä ajateltu malli ovat hyviä, mutta eittämättä tämä enemmänkin palkitsee niitä, voisiko sanoa, palvelutoimintoja. On hyvä, että palvelutoimintoihin satsataan ja sitä yrittäjyyttä myös kannustetaan, mutta eittämättä semmoinen stabiilissa tilassa oleva yritys, jolla ei ole tavaltaan kasvuhaluutta työllistämisen muodossa, saa nyt kaikkein makeimmat mansikat. Enkä haluaisi tässä keskustelussa ottaa apteekkareita keskiöön, mutta kun se on täällä esille tuotu, niin juuri sellaisessa tilanteessa, missä tietty palvelu on lainsäädännöllä turvattu ja sitä kautta oleva yrittäjyys on aika rajattua — sekin pitää huomioida sitten, että on siellä myös pieniä apteekkareita, jotka pienissä kunnissa eivät ryve rahassa — ei tämä kannusta millään tavalla kehittämään omia palveluitaan tai palkkaamaan uusia työntekijöitä. Hallituksen esityksessä jaetaan rahaa. Ei yhdessäkään perustelupuheenvuorossa ole hallituksen puolelta pystytty sanomaan, montako uutta teollista työpaikkaa tämä esitys luo Suomeen, paljonko se luo uutta työllisyyttä. Ei juuri niissä pienissä yrityksissä, jotka lähtevät toimintaansa kehittämään, tällä mitään apuportaita anneta kasvuun. Tällä palkitaan niitä yrityksiä, joittenka toimet tällä hetkellä ovat voitokkaita. Hallituksen hyvä tahto valuu vain rikkaiden yritysten rahapussiin.

23.43 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Tätä esitystä ei ole suotta sanottu apteekkarivähennykseksi. Apteekarit ovat tässä esimerkkinä — vaikka ovat kelpoväkeä, kunnan väkeä — vain ja ainoastaan siitä syystä, että he ovat lain mukaan henkilöyrittäjiä. Heistä on olemassa tilastot, ja Suomen Apteekariliitto on voinut kertoa, että keskimääräisillä ap-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

teekkarin tuloilla hyöty, käteenjäävä tulo, on 5 700 euroa ensi vuonna, sitä seuraavana vuonna, sitä seuraavana vuonna ja tästä eteenpäin. Samanlaisia etuja nauttivat henkilöyhtiömuodossa toimivat yksityislääkärit, asianajajat ja muut, jotka saavat nämä 75 miljoonaa eli suurimman osan tästä koko niin sanotusta yrittäjävähennyksestä. Tämä ei varmaankaan ollut lainsäätäjän tarkoitus, antaa apteekkareille tällaista lahjaa, totesi valiokunnan kuulema asiantuntija. On vähän jäänyt epäselväksi — varsinkin kun perussuomalaiset ovat tässä nyt osoittautuneet apteekkareiden, noiden joka kunnan verotilastojen ykkösnimien, suurimmiksi ystäviksi — oliko se ehkä sittenkin tarkoitus.

Jos halutaan aidosti auttaa pieniä yrittäjiä, niin silloin kannattaa jatkaa sitä työtä, jonka valtiovarainministeri Antti Rinne teki nostaessaan alvin alarajan 8 500 eurosta 10 000 euroon. Tästä Valtion taloudellinen tutkimuskeskus teki tutkimuksen ja totesi, että tämä oli hyvä, oikeansuuntainen toimi, ja siksi on syytä nyt EU:n kanssa neuvotella siitä, että korotettaisiin tätä alarajaa 30 000 euroon, jotta mahdollistettaisiin pienyritystoiminta ja yksinyrittäjien parempi toimeentulo. Myöskin Suomen Yrittäjät on kääntänyt kelkkansa tässä asiassa: he vastustivat aikaisemmin tätä verisesti ja nyt ovat sitä mieltä, että tämä on oikeansuuntainen toimi. Olen todella tyytyväinen siitä, että hekin ovat tulleet tässä sosialidemokraattien linjoille.

23.45 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Silloin kun Antti Rinne oli valtiovarainministerinä ja itse istuin vielä tuolla Euroopan parlamentissa, yritin selvittää, olisikohan tuo mahdollista, että Suomessa voitaisiin tätä alvin alarajaa nostaa yli tuon 10 000 euron, mikä meillä on tuossa liittymissopimuksessa neuvoteltu, ja kyllä se koko lailla mahdotonta on, koska se tarkoittaisi sitä, että neuvostossa kaikkien muitten jäsenmaitten pitäisi hyväksyä tämä muutos. Se olisi erittäin tarpeellinen, ja on kummallinen tilanne EU:n sisällä, kun siellä ovat nämä niin sanotut vanhat jäsenmaat, esimerkiksi Iso-Britannia, jolla tämä vähäisen toiminnan alvin alaraja huutelee jossakin 90 000 eurossa — he tosin ovat lähtemässä nyt unionista, mutta joka tapauksessa aika hyvän edun aikanaan itselleen neuvottelivat. Ranska pyörii jossakin 70 000 eurossa. Että kyllähän neuvostossa pitäisi nyt tehdä jonkunlainen yhteinen päätös siitä. Eihän se voi niin olla, että se, missä vaiheessa olet liittynyt unioniin, määrittää tämän vähäisen toiminnan alvin alarajan. Tämä on yksi sellainen asia, joka pitäisi jämäkästi nostaa pöydälle siellä.

Puhemies Maria Lohela: Myönnän tämän seuraavan vastauspuheenvuoron edustaja Harakalle, mutta sanon, että tuolla puhujalistalla on niin vähän puhujia, että ne, jotka haluavat käyttää puheenvuoron, varaavat sen sieltä sitten. — Mutta nyt edustaja Harakka.

23.46 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täsmällisesti tähän pieneen detaliin, tosi merkittävään yksityiskohtaan, jonka edustaja Essayah tässä nosti esille: Kuten tässä makeisverokeskustelussa nähtiin ja ollaan nähty muutamassa muussakin kohtaa, tämä hallitus ei kovin pontevasti pyri neuvottelemaan Suomen etujen mukaisia ratkaisuja Euroopan unionissa. Siksi ehdotammekin, että hallitus aloittaisi nämä poikkeuslupaneuvottelut, kun tietävästi samaan aikaan Virossa on meneillään juuri tämä prosessi, että he ovat nostamassa sitä omaa alvin alarajaansa 40 000:een. Jos virolaiset nyt tohtivat käydä Brysselin kanssa näitä keskusteluita juuri samoin perustein kuin edustaja Essayah, että vanhoilla jäsenmailla on aivan toisensuuntaiset edut kuin mitä nuoremmat jäsenmaat ovat voineet hyödyntää, niin kyllä meidän täytyy olla tomerana sinne suuntaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

Tässä kohtaa hallituksen, josta on kuulunut paljon ymmärrystä tälle meidän aloitteellemme, tulisi nyt toimia.

23.47 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kiitos edustaja Essayahille tästä hyvin selventävästä kommentista liittyen tähän alv:n nostoon. Niin kuin olemme tässä illan mittaan moneen kertaan huomanneet, kyllä hallitus voisi toimia aika ripeästi, mutta kun meillä on tämä ystävämme EU, jonka kanssa meidän pitää kuitenkin yhteisillä pelisäännöillä esiintyä.

Kiitos etukäteen jo edustaja Myllykoskelle tästä joululahjasta, jonka tulen saamaan. Esitän nyt kuitenkin kysymyksen: Kun teidän esityksenne on, että ensimmäisen vieraan työntekijän palkkaamisesta tuplavähennysoikeus työntekijän palkkaamisen sivukuluista, niin mitä se tarkoittaa silloin kun suutari on tuossa Helsingissä töissä ja se palkkaa siihen ensimmäisen työntekijän? Suutarin palkka varmaan on siinä 13—15 euron paikkeilla, niin kerro minulle, miten se homma sitten käytännössä menee, että sen kannattaa palkata siihen se ensimmäinen vieras työntekijä. Tuplavähennysoikeus työntekijän palkkaamisen sivukuluista, niin kuin teidän esityksenne kuuluu kohta — ilmeisesti kuuluu, vai sisältyykö tämä siihen joululahjaan?

23.48 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Meinasin muusta puhua, mutta ihan lyhyesti: Nimenomaan se esitykseni problematiikka liittyy siihen, että ollaan yhtiömuodossa ja tuloksesta voidaan vähentää, mikä tarkoittaa, että tämä suutariliike voi vähemmällä riskillä palkata vieraan työntekijän, kun tietää, että hänen palkkauskustannuksistaan jää tämä ja tämä osuus pois. Mutta se tarkoittaa, että sen suutariyrityksen pitää olla kasvukykyinen ja halukas ottamaan se ensimmäinen vieras työntekijä. Tämä ei tarkoita, että tarvitsee olla yhden henkilön yritys, vaan tämä voi olla perheyritys, joka työskentelee ja tarjoaa suutari- ja kenkäpalveluita, mutta se on ensimmäinen vieras työntekijä, jolloin sitä omaa työvoimaa voi olla perheen sisällä enemmän ja jolloin sitten tavallaan nämä liiketoimintamahdollisuudet ja tuloksentelekkyvykkyys ovat jo, mutta pohditaan, että otammeko ensimmäisen vieraan, jolloin yrittäjäriski vähenee siltä osin, että jos rekrytointi onnistuu ja saadaan hyvä työntekijä, joka tekee tulosta, niin hänen palkkakustannuksistaan sivukulut voidaan poistaa kokonaisuudessaan.

Täytyy kiittää tässä edustaja Essayah'a hyvästä puheenvuorosta, mutta syyttelemättä tätä hallitusta tai edellistä hallitusta tai sitä edellistä hallitusta, täytyy sanoa, että kyllä tämä tilanne on vähän semmoinen, että me voisimme tehdä semmoisen reality-tv-sarjan "Mitä me puusilmät" tästä, kuinka me olemme antautuneet EU:n erilaisten määräysten vietäväksi. Siellä on puhemies Pekkarinen, (Puhemies koputtaa) jonka kirjoitusta siitä, miten kummallisessa tilanteessa olemme vaikkapa nielujen osalta, juuri kehuin, ja tässä sitä onkin nieltävää.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustajan hyvästä puheenvuorosta huolimatta aika on mennyt.

23.51 Sari Essayah kd: Arvoisa herra puhemies! Todellakin tämä vähäisen toiminnan arvonnäköalaja on kyllä yksi sellainen asia, että jos tätä saataisiin harmonisoidua EU-tasolla, niin tämä varmasti lisäisi sellaista jäsenmaitten välistä luottamusta. Kyllä täällä on kummallisia jääniteitä ikään kuin siitä, että niillä jäsenmailla, jotka ovat aiemmin tulleet

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

EU:hun, on sitten joitakin erityisiä etuja siitä hyvästä, ja sitten myöhemmin mukaan tulleet ovat vähän niin kuin lapsipuolen asemassa. Että kyllä tämä olisi yksi sellainen askel, joka varmasti olisi sellainen, joka lisäisi maitten välistä luottamusta toisiinsa. Ja toisaalta kun miettii sitä, että tavara liikkuu rajan yli maasta toiseen, niin onhan se aika käsittämätöntä, että sitten vähäistä toimintaa voidaan harjoittaa eri maissa erilaisilla pelisäännöillä.

Ylipäättänsä tästä arvonlisäverosta täytyy todeta, että nimenomaan monet käsityövaltaiset yritykset kokevat, että se on vain ylimääräinen lisävero, kun ei ole oikeastaan sen tyyppisiä tuotteita, että niissä käytetyistä materiaaleista voisi tehdä suuria vähennyksiä, jolloin enimmäkseen se niin sanottu arvonlisä on juuri sitä työtä, mikä panostetaan siihen tuotteen. Siinä mielessä käsityövaltaiset yrittäjät kokevat tämän arvonlisäverokohtelun jo muutoinkin hyvin raskaana.

Tämä olisi erinomainen tapa auttaa tämän tyyppisten pienien yritysten, jotka toimivat varmaan monet sitten juuri toiminiminä ja henkilöyrityksinä, tilannetta. Siinä mielessä tässä kyllä sanoisin, että kannattaisi lähteä hallituksen ja opposition yhdessä tätä asiaa selvittämään EU-tasolla. Oli hyvä kuulla täällä, että Viro on todellakin lähtenyt jo omalta kohdaltaan asiaa oikaisemaan. Nyt vain Suomessakin siviilirohkeutta peliin ja tätä asiaa selvittämään neuvostotasolla. Onhan tämä nyt kumma, jos tätä ei voida viedä eteenpäin. Varmasti monet, monet muutkin jäsenmaat kokevat tämän tilanteen hyvin epäilellä.

23.53 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Harakka kysyi ehkä hiukan provosoi-vastikin — en tiedä, oliko se hänen tarkoituksensa, mutta saattoi olla — onko perussuomalaisten tarkoituksena ollut ajaa tiettyjen suurituloisten yrittäjäryhmien etua tämän yrittäjä-vähennyksen kautta. No, vastaan nyt ainakin henkilökohtaisena kantamani, että tämä ei ole todellakaan ollut perussuomalaisten tarkoitus, vaan ajatuksena on ehdottomasti ollut parantaa koko yrittäjäkentän etua työllisyystilanteen yleiseksi parantamiseksi.

Arvoisa puhemies! Mitään alaa erityisesti esille nostamatta, vaikka se on saattanut tässä keskustelussa jo muiden edustajien toimesta tulla esille: mikäli havaitaan ja koetaan toimivan markkinatalouden kannalta ongelmalliseksi se, ettei jollain tietyllä alalla tai joillakin tietyillä aloilla markkinaehtoinen kilpailu toimi, niin ainakin mielestäni paras vaihtoehto tilanteen korjaamiseksi on se, että tarkastellaan kyseisellä alalla kilpailua mahdollisesti rajoittavaa lainsäädäntöä ja sitä tarvittaessa myös korjataan. Sitä vastoin pitäisin varsin ongelmallisena sellaista, että verotukseen luotaisiin poikkeuksia vain tiettyjä aloja silmällä pitäen tai vaihtoehtoisesti pelättäisiin jättää hyviä uudistuksia kokonaan tekemättä.

23.54 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! En tiedä, olenko huojentunut edustaja Savion kertomasta, että ei ollut tarkoitus suosia apteekkareita, yksityislääkäreitä ja asianajajia, niin vain kävi. Tässä on kuitenkin monta kuukautta ollut tiedossa tämä eduskunnan tietopalvelun laskelma ja myöskin hallituksen esityksen kertomus siitä, että suurin osa tästä yrittäjävähennyksestä kohdistuu aivan muille tahoille kuin mitä hallitus varmaankin ihan hyvässä tarkoituksessa halusi suosia, jolloin olen ihmeissäni siitä, että tätä ei ole haluttu korjata vaan tämä halutaan viedä tällaisenaan läpi. Ja kyllä tiedän tähän syynkin, jonka myöskin valiokunnan kuulema asiantuntija aika raadollisesti esitti: tarkoitus on suosia eräitä eturyhmiä ja erityisesti sitä, että Suomen Yrittäjienkin täytyy saada tässä nyt joitain tavoitteitaan läpi, kun se ei kiky-sopimuksessa erityisen hyvin menestynyt.

Arvoisa puhemies! Haluaisin vielä nostaa yhden erityiskysymyksen, joka entisestään vääristää verojärjestelmää ja joka olisi valiokunnan mietinnössäkkin tullut ottaa huomioon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

Se on nimittäin se, että tämä lakiesitys pitää metsätaloutta virheellisesti yritystoimintana, vaikka metsätulo on pääomatuloa eikä yrittäjätuloa. Sitä pitäisi siis rinnastaa sijoitustoimintaan. On erittäin ongelmallista, että omaisuustuloa kohdellaan yrittäjätulon kaltaisesti, vaikka toiminnan luonne, tulonmuodostus ja verotus poikkeavat toisistaan. Näin ollen metsätuloon ei tulisi kohdistaa yrittäjävähennystä. Sen lisäksi meillä on vielä tämä metsälahjavähennys — toinen näistä kolmesta iloisesta rosvosta — joka erityisesti suosii metsänomistamista. Metsätulo, puun myyntitulo, on pääomatuloa, jossa tappioita ja kuluja ei kohdenneta erikseen tulolajiin vaan ne voidaan vähentää muista pääomatuloista. Eli tämä mietinnön perustelu, että yrittäjävähennys tehdään myös metsänomistajille, on täysin kestävä.

23.56 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Nyt kun päästiin keskustelemaan näistä sosiaalidemokraattien vaihtoehtoista, on hyvä todeta vielä kerran, että yrityksen arvonnäköverovelvollisuuden alarajan korottaminen nykyisestä 10 000 eurosta 30 000:een ei ole mikään kauaskantoinen unelma, siintävä mahdollisuus, vaan kyllä kysymys on siitä, että jo aikaisemmin, kun viime hallituskaudella tätä alvin alarajaa korotettiin, siltä osin on jo silloin käynnistynyt poliittinen keskustelu. Jota muuten tukivat perussuomalaiset. En tiedä muistavatko silloiset aikalaiset, että Timo Soini sanoi ennen eduskuntavaaleja, 3.3.2015 Kaupalehdessä, että arvonnäköverovelvollisuuden alarajan korotus on seuraavan hallituksen tärkein verouudistus. (Timo Harakka: Tärkein!) Näin se internetti kertoo meille, mitä tämä hallitus jättää tekemättä. (Timo Harakka: Tärkein!)

Perussuomalaisten vaalipuheista voidaan olla näin jälkikäteen monta mieltä — niin paljon on petettyjä lupauksia kuin on ollut puhujiakin — mutta minä pidän tätä erittäin merkittävänä asiana pienyrittäjyyden, erityisesti yksinyrittäjyyden, kannalta. Jos tähän Viron pystyy, niin kysyn teiltä: miksi me suomalaiset sallisimme sen, että muilla EU-mailla asiat ovat tässäkin suhteessa paremmat? Eikö ole erikoista, että melkein kaikilla EU-mailla on Suomea korkeampi alaraja, Isossa-Britanniassa korkein, joka on jopa 95 000 euroa? Ja kyllä Viron 16 000 euron rajan korotus, kun he lähtevät kolminkertaisellakin korotuksella liikkeelle ja neuvottelemaan, jo kertoo siitä, minkälainen porukka tämä suomalaisten porukka on, jos me emme tätä asiaa rupea ajamaan EU:ssa, (Puhemies koputtaa) varsinkin kun digialvi saatiin lopulta komissionkin jakeluun.

23.58 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Olkoon tämä nyt vaikka puolustuspuheenvuoro sille, että meillä on tässä maassa hyvä ja turvattu lääkehuolto. En halua tavaltaan yhtyä siihen kuoroon, että hallituksen tekemällä päätöksellä syyllistämme yhden meidän kansanterveyden kannalta tärkeän palvelumuodon sille alttarille, että raatelemme sen järjestelmän, jonka itse olemme luoneet, jonka lainsäädäntöä itse hallinnoimme ja joka on tarkkaan säädeltyä.

En halua niiden apteekkareiden niskaan sitä huomenlahjaa, joka sitten kiroukseksi on muuttunut tässä keskustelussa, kun puhutaan yritysverotuksesta, joten toivon kyllä todellakin semmoista maltillista lähestymistapaa siihen, kuinka lähdemme uudistamaan sitten tätä koko järjestelmää. Onko se monopolia, vai onko se niin, että olemme itse lainsäädännöllä luoneet tällaisen mahdollisuuden, että se on olemassa olevaa. Mutta kun me pystymme sen täällä muuttamaan, niin tehdään siitä jotakin sellaista, mikä on toimivaa.

Mielestäni olisi tosi tärkeää, että ei nyt tosiaan syyllistetä niitä ihmisiä, jotka ovat hallituksen toimesta rikastumassa, vaan todetaan, että hallitus on tämän ratkaisun tehnyt, ei se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

Apteekkariliitto taikka ne asianajat, jotka muuten minun mielestäni ovat kyllä ihan hyvästikin laitettavissa tässä jossain vaiheessa johonkin toiseen keskusteluyhteyteen kuin apteekkarit — mutta se siitä.

Tässä keskustelussa on tärkeää huomata se, että hallitus ei ole tällä esityksellä edistämässä kasvuyrittäjyyttä ja lisäämässä työpaikkoja.

0.00 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa herra puhemies! On syytä muistuttaa, että näiden eri ammattiryhmien ja yrittäjien joukossa on noin 150 000 suomalaista yrittäjää, joita tämä asia tavalla tai toisella koskee. Se on totta, että se koskee eri summilla eri yrittäjiä, koska yrityksillä on erilaisia voittoja ja erilaisia liikevaihtoja, mutta kyllä tässä on tietenkin kyse kymmenistä tuhansista yrittäjistä, ja sen takia minusta tämä on äärimmäisen tärkeä ja hyvä esitys.

Tämä alvin alarajan nosto vaikka kolmeen kymmppiin: no, miksei sitä voisi nostaa vaikka 50 000:een sitten samalla lailla, niin että tulisi 20 000 euroa parempi esitys? Kysynkin siitäkin: montako työpaikkaa tulee sitten sinne pienyrittäjälle, kun se alaraja nousee kymppistä kolmeen kymmppiin? Kertokaa minulle työpaikkojen lukumäärä. Edustaja Myllykoski kertoi, että vasemmistoliiton palkkakuluvähennys tuo 10 000 työpaikkaa, kun perheyrittäjä työllistää sen ensimmäisen vieraan. Aivan varma vastaus on, että näin ei tapahdu. Suomesta ei löydy 10 000:ta perheyrittästä, jotka pystyisivät sen ensimmäisen vieraan palkkaamaan tällaisilla ehdoilla. Mutta varmaan edustaja Kiuru tai Harakka kertoo minulle, montako työpaikkaa tulee tällä alvin alarajan nostolla 10 000:sta 30 000:een.

0.02 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tässä tätä yrittäjävähennystä on nyt puitu täällä jo usean käsittelyn ajan, ja luulisi, että mitään uutta ei enää näissä keskusteluissa ole tullut ilmi pitkään aikaan eikä varmaan enää tulekaan, mutta käytän silti vielä yhden puheenvuoron.

Edustaja Harakka totesi minun maininneen jokseenkin siten, ettei perussuomalaisten tarkoituksena ollut kohdentaa merkittävää veronalennusta suurituloisille yrittäjille mutta niin vain kävi. No, tämä loppu "niin vain kävi" oli hänen oma lisäyksensä, ei minun omaa lausuntoani. En tiedä, miten Harakka sen sitaatin tarkoitti, mutta merkittävään tämä nyt vielä varmuuden vuoksi pöytäkirjaan.

Edustaja Pakkanen totesi äsken jokseenkin niin, että tämä lakimuutos tuo nyt sitten tietysti suurituloisimmille yrittäjille suurimman euromääräisen edun, ja näinhän tämä asia tietysti on, mutta kun tämä järjestelmä yritetään mahdollisimman selkeäksi tehdä, niin se on tietysti luonnollinen seuraus tästä asiasta. Näin siinä käy.

Puhemies! Vielä haluaisin palata tähän arvonlisäverotuksen alarajan nostoon, jota sosialidemokraatit nyt vaativat tältä hallitukselta. Viime vaalikaudellahan arvonlisäverovelvollisuuden alarajaa tosiaan nostettiin sosialidemokraattisen valtiovarainministerin ollessa vallassa. Silloin se nostettiin 8 500 eurosta 10 000 euroon. Nyt sosialidemokraatit vaativat, että hallitus käynnistää neuvottelut komission kanssa rajan nostamiseksi 30 000 euroon. No, tavoite on hyvä. Se ei ole tietenkään yksinkertainen toteuttaa, koska se ei ole Suomen kansallisesti päätettävissä. Kysyisinkin vielä esimerkiksi edustaja Harakalta: miksi hallitus ei viime kaudella nostanut tätä alarajaa 30 000 euroon, kun teillä oli valtiovarainministerin salkku, jos te tämän olisitte kokeneet jo silloin hyvänä uudistuksena?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

0.04 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Sen verran oikeaisen, että neuvottelua ei käydä pelkästään komission kanssa vaan myös jäsenmaiden hallitusten muodostaman neuvoston kanssa, kuten edustaja Essayah tuossa totesi, ja se luonnollisesti tätä hiukan mutkistaa.

Vastaus edustaja Savion kysymykseen on yksinkertaisesti se, että kannattaa seurata tehtyjen reformien vaikutuksia ennen kuin mennään pidemmälle niistä. Kun tämä oli toteutettavissa siis jo sallitun rajan puitteissa, niin Valtion taloudellinen tutkimuskeskus tutki sen, koska on esitetty myös paljon epäilyksiä siitä, onko tämä alvin alarajan nosto hyvä asia, johtaako se kilpailuvääristymiin, pakottaako se pitämään liikevaihdon alle sen alarajan ja niin edelleen, ja hiukan yllättävästi — ja varmasti esimerkiksi Suomen Yrittäjiä yllättävästi — ilmeni, että itse asiassa tämä nykyinen alhainen alaraja estää yritysten kasvua, ja se suositteli, niin suoraan kuin nyt tutkimuslaitos voi suositella, harkittavaksi sen nostoa, ja tämä sai myös Suomen Yrittäjät muuttamaan mielipidettensä.

Samoin Yrittäjänaiset itse asiassa — edustaja Pakkanen — on esittänyt tätä 50 000:een nostamista ihan samoin perustein, eli että se mahdollistaisi työvoimavaltaisten yritysten kasvun. He mainitsevat erityisesti palvelusektorin ja digiosaamisen tässä. Heilläkään ei tässä nyt mitään suoranaisia lukuja ole, mutta kyllä ainakin he, puheenjohtaja Seija Estlander ja toimitusjohtaja Marju Silander, ainakin näyttävät luottavan siihen, että kasvu ja työllisyys merkittävästi tässä kohenisivat. Ja ennen kaikkea tässä on se, että näitten kaikkein pienimpien yritysten kasvun esteet poistuisivat, koska ne voisivat kasvaa tuohon ylemmän alarajaan asti täysin kevein hallinnollisin rakentein.

0.06 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Aivan juuri niin kuin edustaja Harakka tuossa totesi, tämä 10 000 euroa oli se maksimi, mikä oli sovittu silloin Suomen liittyessä unioniin, ja 8 500:sta pystyttiin siihen 10 000:een liikahtamaan ilman, että siitä tarvitsi lähteä käymään sitten neuvotteluja muiden jäsenmaiden kanssa neuvoston puolella. Ja varmasti viime kaudella tehtiin se, mikä sillä hetkellä oli mahdollista.

Mutta niin kuin täällä todettiin, Suomen Yrittäjät on tässä asiassa muuttanut kantaansa. Heillä oli tosiaan tämmöinen kilpailuvääristymän pelko, ja siinä mielessä he katsoivat, että tämä raja asettaa aina sitten jotkut yritykset epäedullisempaan asemaan. Mutta on todella juuri näin, niin kuin edustaja Harakka totesi, että nimenomaan siitä 8 500:sta tuli juuri sellainen kasvun pysäyttävä, koska monet yritykset katsovat, että he eivät halua sitä lisäasentelyä, sitä lisäbyrokratiaa, he eivät halua rekisteröityä arvonlisäverovelvollisiksi, he eivät halua lähteä muuttamaan laskujansa ja koko järjestelmää, ja siinä mielessä siitä tuli kyllä hyvin, hyvin "tehokas" kasvun pysäyttävä. Ja nyt tavallaan tämä 10 000 on taas sitten vastaavantyyppinen raja. Hyvin ymmärtää, että se on äärimmäisen vähäistä toimintaa, silloin kun puhutaan 8 500 tai 10 000 eurosta, ja todellakin sen tuplaaminen tai triplaaminen tai vaikka viisinkertaistaminen, niin kuin Yrittäjänaiset on esittänyt, olisi kyllä ehdottoman paikallaan.

Ja tässä on erityisesti vielä tämä oikeudenmukaisuusnäkökulma: On tämä nyt kummallista, että kun tämä arvonlisävero on nimenomaan juuri tätä arvonlisää verottava vero ja sitten kuitenkin yritykset toimivat eri maissa ja tavarat liikkuvat rajojen yli, niin kyllähän tähän nyt joku roti pitäisi saada, että samalta viivalta lähdetään liikenteeseen.

0.08 Sari Tanus kd: Arvoisa puhemies! Täällä kun Yrittäjänaiset mainittiin, niin painoin sitten vielä puhepyyntönappia myös sen vuoksi, että Yrittäjänaiset todella on puhunut tästä 50 000:sta. Siellä on paljon näitä yksin—kaksinyrittäjiä ja pieniä yrittäjiä, jotka näkevät,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2016 vp

että se todella toisi buustia ja helpotusta tilanteeseen. Täytyy sanoa, että ihmettelen, miten-
kä silloin kun Suomen EU-jäsenyyttä on neuvoteltu, on alun alkaen sovittu tällöinen
10 000:n alvivelvollisuuden yläraja, kun silloin on jo tiedetty, (Jari Myllykoski: Kuunnel-
tiin herkällä korvalla Suomen Yrittäjiä!) että siellä on jäsenmaissa ollut ihan erityyppisiä
rajoja, ja siinä mielessä tuntuu kyllä, että onko ollut vähän liian pehmeitä neuvottelijoita tai
mikä tilanne. No, se on ollut ja mennyt, sitä ei kannata haikailla taaksepäin, koska tässä
jamassa ollaan nyt.

Mutta niin kuin tässä on useammissa puheenvuoroissa jo peräänkuulutettu, niin todella
toivoisin, että tähän epäkohtaan Suomi tarttuisi rivakasti ja napakasti ja pyrkisi neuvotte-
lemaan. Kaiken järjen mukaan olisi normaalia, että EU:n eri jäsenmailla olisi samantyypp-
isiä tai ainakin hyvin paljon lähempänä toisiaan olevia raja-arvoja myös tässä arvonlisä-
verovelvollisuudessa. Peräänkuulutamme nyt tästä salista tietysti sitten hallituksen edusta-
jille ja neuvotteluihin EU:hun, että saadaan paljon korkeammalle se raja.

0.09 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittääkseni on näin,
että tämä arvonlisäverovapautus ei ole tämä pohjoismainen perinteinen malli eli se ei ole
esimerkiksi Ruotsissa tai Tanskassa kovinkaan korkealla. Ja kun puhutaan yli 20 vuoden
takaisista tapahtumista, niin silloin varmaankaan tämä ei ole ollut sitä myöskään suomalai-
silla. Kuten muistamme, maatalousneuvottelut olivat se asia, joka vei EU-jäsenneuvotte-
luista, sanoisinko, (Jari Myllykoski: Nekin meni munille!) 90 prosenttia ajasta.

Mutta tämä on korjattavissa. Kaikki on korjattavissa. EU on korjattavissa, ja meidän vel-
vollisuutemme on korjata EU. Jotain peräähän tietenkin tuossa edustaja Myllykosken hei-
tossa oli, että kuunneltiin Suomen Yrittäjiä, joka silloin oli asiassa väärää mieltä. Ikävää-
hän on totta kai se, että yhden etujärjestön asiaa ajetaan, mitä varten on valjastettu tämä 123
miljoonan tuuleen hukkaanheittokin.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.